

Stockholm den 22 augusti 2006

Jobbpaket

Inför höstens val står jobben i fokus i den ekonomisk-politiska debatten. I stor utsträckning diskuteras hur verkligheten egentligen ser ut – om det går bra för Sverige eller inte – och huruvida förändringar behövs.

Sverige står just nu på toppen av en högkonjunktur. Statistiska Centralbyrån, SCB, skriver dock följande i sin senaste publikation (AKU) om arbetsmarknaden: ”Om hänsyn tas till befolkningsutvecklingen, uppvisar andelen sysselsatta i procent av befolkningen inte någon statistiskt säkerställd förändring jämfört med juni 2005.”

Trots ett år av högkonjunktur ökar alltså inte sysselsättningen. Att så få nya jobb skapas i Sverige leder till betydande problem. Och snart viker konjunkturen åter nedåt – utan att några reformer har genomförts.

I detta ”jobbpaket” bifogas tre publikationer där vi har analyserat situationen på arbetsmarknaden i Sverige och Europa. En slutsats är att stora problem i Sverige döljs, vilket innebär att de aldrig lär lösas. En annan slutsats är att många länder lyckas bättre med jobben och att vi skulle kunna lära av dem.

Några av de viktigaste ekonomiska fakta som redovisas i dessa publikationer är följande:

- Mellan 1980 och 2005 ökade befolkningen i arbetsför ålder med 560 000 personer, men under samma period skapades bara 49 700 nya arbeten netto. Den verkliga arbetslösheten var år 2005 minst 17 procent.
- I 11 av de 15 länder som utgjorde EU mellan 1995 och 2003 utvecklades sysselsättningen bättre än i Sverige. I Irland, Spanien och Nederländerna var ökningen störst.
- Inom EU-15 minskade Sverige storleken på arbetskraften mest av alla länder mellan 1990 och 2004. När stora grupper människor förs ut ur arbetskraften kan de inte heller räknas som arbetslösa.

- Ungdomsarbetslösheten i Sverige var 2005 cirka 22 procent, sjätte högst bland EU:s 25 medlemsländer. Den har fördubblats på fem år. I Nederländerna, Irland och Danmark är den 7-8 procent.
- Sysselsättningen bland unga (16-24 års ålder) sjönk med cirka 7 procent mellan år 2000 och 2005. Samma period ökade antalet förtidspensionerade under 30 års ålder från cirka 13 000 till 22 000.
- Mellan 1992 och 2004 var 1,4 miljoner individer mellan 18 och 24 års ålder någon gång arbetslösa. Av dem som deltog i arbetsmarknadspolitiska åtgärder fick en minoritet arbete efteråt.
- 1990-2006 var tillväxten (BNI per capita) i genomsnitt 1,4 procent, lägre än EU-genomsnittet. 1999-2006 var den 1,8 procent, samma som det svaga 1980-talet. Trots enskilda goda kvartal är snittet över längre perioder mediokert.
- De länder i EU-15 som hade bäst utveckling av sysselsättningen präglas av lägre skatt på arbete, en friare arbetsmarknad och lägre offentliga ersättningar till dem som inte arbetar än de länder som lyckades sämre.

I publikationerna finns fler fakta, mer utförliga siffror och naturligtvis källhänvisningar. Detta är fakta av stor relevans för den ekonomisk-politiska debatten. De visar att Sverige har ekonomiska problem och är i stort behov av förändring – i riktning mot friare arbetsmarknad, lägre skatter på arbete och lägre offentliga ersättningar till dem som inte arbetar.

Min förhoppning är att publikationernas innehåll kommer till nytta. Frågor och synpunkter är alltid välkomna!

Vänliga hälsningar

Johnny Munkhammar
Programansvarig för "Fria marknader" på Timbro

johnny.munkhammar@timbro.se